

การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน
ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 3

กุคล เทพคริ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาระบบทรัพยากรัฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2548

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

ISBN 974-9501-98-5

**A STUDY OF THE PERFORMANCE OF EDUCATIONAL
QUALITY ASSURANCE IN THE PRIMARY-LEVEL SCHOOLS
UNDER THE OFFICE OF NAKHON SI THAMMARAT
EDUCATIONAL SERVICE AREA 3**

KUSOL THEPSIRI

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic Year 2005**

ISBN 974-9501-98-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารัฐครรภ์ เขต 3

ผู้วิจัย นายอุคล เทพคริ
สาขา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุรีสคอม)

..... กรรมการ

(ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรากล)

..... กรรมการ

(อาจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุรีสคอม)

..... กรรมการ

(ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรากล)

..... กรรมการ

(อาจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชังชัย นาศสุพงษ์)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุดม อักษรนิตย์)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรพล เรืองรอง)

คณะกรรมการคุณครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบันทึกศึกษา

วันที่ 3 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2549

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
ผู้วิจัย	นายกุศล เทพศิริ
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุริโสคอม
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.วิวรรณ งจิตร ศิริจิรากล อาจารย์นิลรัตน์ อินทร์ทอง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 114 คน และครุวิชาการ 114 คน รวม 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านคือ การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและพบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ก็อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง และใหญ่ โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่โรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่แตกต่างกัน ส่วนอีกเจ็ดด้านไม่มีแตกต่างกัน

ABSTRACT

The Title	A Study of the Performance of Educational Quality Assurance in the Primary-level Schools under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 3
The Author	Mr.Kusol Thepsiri
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Chit Purisodom
Thesis Advisors	Dr.Veeravan Jongjit Sirijirakal Miss Nilrat Intong

---

The objective of this research was to study the performance of educational quality assurance in the primary-level schools under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 3. The samples consisted of 114 educational institution administrators and 114 academic teachers, totalled 228. The instruments used to collect data were rating-scale questionnaires. The data were analyzed by means of percentages, arithmetic means, standard deviation, and F-test.

The findings were as follows:

1. The performance of educational quality assurance in the primary-level schools under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area 3 as a whole was at the high level. As the individual aspects were considered, all the aspects: management and information systems, development of educational standards, planning of development of educational quality, implementation of the plan of development of educational quality, inspection and review of educational quality, assessment of educational quality, annual report of educational quality, and maintenance of educational quality assurance systems were also at the high level.

2. The comparison of the performance of educational quality assurance among the schools of small, medium, and large sizes, as a whole, was not different. As the individual aspects were considered, the aspect of assessment of educational quality among the schools of different sizes was significantly different at .05: the medium and the small ones were different. While the other seven aspects were not different.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำอย่างดีเยี่ยมจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชิต บุรีสกุล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.วีวรรณ จงจิตร ศิริจิราดา
และอาจารย์นิรัตน์ อินทร์ทอง กรรมการที่ปรึกษาที่ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆ ในการวิจัย
ตลอดจนแก่ไขข้อบกพร่องต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้อง
สมบูรณ์ของแบบสอบถามด้วยดี ขอขอบคุณครอบครัวเทพศิริ โดยเฉพาะคุณจุฑามาศ เทพศิริ
เด็กชายจิต sis เทพศิริ และนางสาวจิตตา ศรีนาค ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ
สนับสนุน และกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นกตัญญู กตุเวทิตา
แด่บิชา - มารดา บูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน

ฤศล เทพศิริ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ ..... ก

กิตติกรรมประกาศ ..... ค

สารบัญ ..... ง

สารบัญตาราง ..... น

บทที่

1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ของการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
การประกันคุณภาพการศึกษา	10
หลักการและแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา	11
ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	14
จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา	15
ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา.....	17
แนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
ประชากร	37
กลุ่มตัวอย่าง.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	38
วิธีการสร้างเครื่องมือ.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	40
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	41
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผลการวิจัย.....	61
ข้อเสนอแนะ	64
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ.....	70
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์	72
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
ประวัติผู้วิจัย	84

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและกลุ่มตัวอย่าง.....	37
2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามตำแหน่ง.....	42
3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามเพศ	42
4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามระดับการศึกษา.....	43
5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละจำแนกตามขนาดโรงเรียน	43
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาจำแนกเป็นรายด้านโดยรวม	44
7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ.....	45
8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	46
9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	47
10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	48
11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา	49
12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	50

ตารางที่

หน้า

13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี.....	51
14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาด้านการพดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	52
15 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่โดยรวม	53
16 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ.....	54
17 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	54
18 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	55
19 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา	55
20 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา.....	56
21 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา.....	56
22 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายอู่ โดยวิธีทดสอบของ Scheffé.....	57

ตารางที่

หน้า

23 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาระหว่าง โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	57
24 แสดงผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษาระหว่าง โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา.....	58